

KËRKESAT E ASOCIACIONIT TË KOMUNAVE TE KOSOVËS

Për Projektligjin për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit nr. 08/L-125 për Pronën Publike

Drejtuar:	Ministresë së Drejtësisë
Nga:	Kryetarët e Komunave të Republikës së Kosovës
Data:	03 gusht 2026
Baza e Kërkesave:	Projektligji me amendamentet e propozuara dhe Ligji nr. 03/L-040 për Vetëqeverisjen Lokale

I. Qëllimi dhe baza juridike

Asociacioni i Komunave të Kosovës paraqet këto rekomandime lidhur me Projektligjin për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit nr. 08/L-125 për Pronën Publike, me qëllim të sigurimit që zgjidhjet e propozuara të jenë në përputhje me statusin juridik, të drejtat pronësore dhe kompetencat vetanake të komunave.

Sqarim metodologjik: Rekomandimet bazohen në tekstin e Projektligjit me amendamentet e propozuara dhe në të drejtat e komunave të garantuara me Ligjin nr. 03/L-040 për Vetëqeverisjen Lokale.

Dispozitat kryesore të Ligjit për Vetëqeverisjen Lokale që duhet të respektohen janë:

- Neni 4.1 – komuna ushtron tërë pushtetin që nuk është rezervuar shprehimisht për institucionet qendrore;
- Neni 5 – komuna është person juridik dhe ka kompetencë të posedojë dhe menaxhojë pasurinë, të lidhë kontrata dhe të ndërmarrë veprime të domosdoshme për përgjegjësitë e saj;
- Neni 14 – komuna ka të drejtë të posedojë, menaxhojë, shesë dhe japë me qira pasurinë, si dhe të mbajë regjistrin e pronës;
- Nenet 15 dhe 17 – kompetencat komunale ushtrohen sipas subsidiaritetit, ndërsa zhvillimi ekonomik lokal, planifikimi dhe shfrytëzimi i tokës janë kompetenca të plota dhe ekskluzive komunale;
- Neni 24 – komunat kanë buxhetet dhe financat e tyre për financimin e kompetencave;
- Nenet 75 dhe 79 – ndërhyrja qendrore duhet të jetë minimale dhe proporcionale, ndërsa në kompetencat vetanake mbikëqyrja kufizohet në ligjshmëri.

II. Kërkesat kryesore të AKK-së

1. Të njihet shprehimisht pronësia komunale

Projektligji: Nenet 3 dhe 8 të Projektligjit e përcaktojnë Republikën e Kosovës si titullare të vetme të së drejtës së pronësisë, ndërsa komunat vetëm si shfrytëzuese, menaxhuese ose administruese.

Baza në Ligjin për Vetëqeverisjen Lokale: Kjo zgjidhje nuk harmonizohet me nenet 5 dhe 14 të Ligjit për Vetëqeverisjen Lokale, sepse komuna është person juridik me të drejtë të posedojë, menaxhojë, shesë dhe japë me qira pasurinë e saj.

Kërkesa e AKK-së: AKK kërkon që Projektligji ta njohë Republikën e Kosovës dhe njësitë e vetëqeverisjes lokale si titullare të së drejtës së pronësisë, secila për pronën që i përket sipas ligjit dhe bazës së fitimit.

Formulimi i propozuar: “Prona publike mund të jetë në pronësi të Republikës së Kosovës ose të njësisë të vetëqeverisjes lokale. Institucionet publike ushtrojnë të drejtat e pronësisë, shfrytëzimit, menaxhimit ose administrimit në pajtim me ligjin.”

2. Të ndryshohet formulimi i nenit 11 të propozuar

Projektligji: Neni 8 i Projektligjit propozon që e gjithë prona publike të jetë në pronësi të Republikës së Kosovës.

Baza në Ligjin për Vetëqeverisjen Lokale: Një formulim i tillë e bën të paqartë ose të pazbatueshme të drejtën e komunës për ta shitur dhe dhënë me qira pasurinë sipas nenit 14.2 të Ligjit për Vetëqeverisjen Lokale.

Kërkesa e AKK-së: Të dallohen qartë prona e Republikës së Kosovës dhe prona e komunës, pa e shndërruar komunën në shfrytëzuese të pronës së vet.

Formulimi i propozuar: “Bartës të së drejtës së pronësisë mbi pronën publike janë Republika e Kosovës dhe njësitë e vetëqeverisjes lokale, në pajtim me Kushtetutën dhe ligjin.”

3. Të ruhet vendimmarrja komunale për bartjen dhe këmbimin

Projektligji: Neni 11 i Projektligjit e orienton rregullimin drejt bartjes së të drejtës së shfrytëzimit, ndërsa këmbimi nuk rregullohet në mënyrë të plotë dhe konsistente.

Baza në Ligjin për Vetëqeverisjen Lokale: Kuvendi i Komunës duhet të ketë mundësi të vendosë për pronën komunale si pjesë e personalitetit juridik dhe ushtrimit të kompetencave lokale.

Kërkesa e AKK-së: Të përcaktohet shprehimisht se për bartjen ose këmbimin e pronës komunale vendos Kuvendi i Komunës, sipas interesit publik, vlerësimit të pronës dhe procedurave transparente.

Formulimi i propozuar: “Për bartjen ose këmbimin e pronës së njësisë së vetëqeverisjes lokale vendos Kuvendi i Komunës në të cilën ndodhet prona, në pajtim me ligjin.”

4. Të garantohet e drejta autonome e komunës për qira

Projektligji: Neni 13 i Projektligjit e trajton pronën komunale si pronë të Republikës në shfrytëzim, menaxhim ose administrim të komunës dhe e rrit afatin e qirasë në njëzet e pesë (25) vjet.

Baza në Ligjin për Vetëqeverisjen Lokale: Neni 14.2 i Ligjit për Vetëqeverisjen Lokale ia njeh komunës të drejtën për ta dhënë me qira pasurinë e saj.

Kërkesa e AKK-së: Të përdoret termi “prona e komunës” dhe të konfirmohet se organi kompetent komunal vendos për qiranë pa pëlqim paraprak të një organi qendror. Afati 25-vjeçar mund të ruhet.

Formulimi i propozuar: *“Prona e komunës mund të jepet me qira deri në njëzet e pesë (25) vjet me vendim të organit kompetent të komunës, në pajtim me ligjin.”*

5. Regjistri unik të mos e zëvendësojë regjistrin komunal

Projektligji: Nenet 14 dhe 15 të Projektligjit ia japin Zyrës për Pronën Publike mbajtjen e evidencës dhe regjistrin unik, ndërsa komunat dërgojnë të dhënat për pronën që shfrytëzojnë ose administrojnë.

Baza në Ligjin për Vetëqeverisjen Lokale: Neni 14.3 i Ligjit për Vetëqeverisjen Lokale ua njeh komunave të drejtën dhe detyrimin për ta mbajtur dhe udhëhequr regjistrin e pronës.

Kërkesa e AKK-së: Të përcaktohet se regjistri unik është mekanizëm koordinues dhe informues, ndërsa regjistri komunal ruhet. Dërgimi dhe sinkronizimi i të dhënave nuk ndryshon titullarin e pronësisë.

Formulimi i propozuar: *“Njësitë e vetëqeverisjes lokale mbajnë regjistrin e pronës komunale dhe i dërgojnë të dhënat Zyrës për Pronën Publike për përfshirje në regjistrin unik. Regjistri unik nuk ndryshon titullarin e së drejtës së pronësisë.”*

6. Të mbrohet prona e krijuar me mjete komunale

Projektligji: Projektligji nuk e përcakton qartë statusin e pronës së blerë, ndërtuar ose krijuar me mjete të buxhetit komunal, të hyra vetanake ose donacione të komunës.

Baza në Ligjin për Vetëqeverisjen Lokale: Sipas neneve 5, 14 dhe 24 të Ligjit për Vetëqeverisjen Lokale, komuna ka personalitet juridik, pasuri, buxhet dhe financa të veta.

Kërkesa e AKK-së: Të shtohet një dispozitë e qartë që prona e fituar me burime komunale regjistrohet në emër të komunës, përveç rasteve kur me marrëveshje ose ligj të veçantë përcaktohet ndryshe.

Formulimi i propozuar: *“Prona e blerë, ndërtuar ose krijuar me mjete të buxhetit komunal, të hyra vetanake apo donacione të dedikuara komunës, regjistrohet në pronësi të komunës.”*

7. Të mbrohen kompetencat vetanake dhe zhvillimi ekonomik lokal

Projektligji: Përqendrimi i titullit të pronësisë në nivel qendror mund ta kufizojë përdorimin e pronës për projekte zhvillimore, planifikim, shfrytëzim të tokës dhe shërbime publike.

Baza në Ligjin për Vetëqeverisjen Lokale: Neni 17 i Ligjit për Vetëqeverisjen Lokale i përcakton zhvillimin ekonomik lokal, planifikimin urban e rural dhe shfrytëzimin e tokës si kompetenca të plota dhe ekskluzive komunale.

Kërkesa e AKK-së: Të shtohet një klauzolë mbrojtëse që zbatimi i këtij ligji nuk kufizon kompetencat vetanake të komunave dhe përdorimin e pronës për realizimin e tyre.

Formulimi i propozuar: *“Dispozitat e këtij ligji zbatohen pa cenuar kompetencat vetanake të njësive të vetëqeverisjes lokale të përcaktuara me Ligjin për Vetëqeverisjen Lokale.”*

8. Mbikëqyrja qendrore të kufizohet në ligjshmëri

Projektligji: Projektligji e fshin nenin për mbikëqyrjen administrative, por kompetencat e Zyrës për Pronën Publike dhe raporti me Inspektoratin Qendror kërkojnë sqarim.

Baza në Ligjin për Vetëqeverisjen Lokale: Sipas neneve 75 dhe 79 të Ligjit për Vetëqeverisjen Lokale, ndërhyrja duhet të jetë minimale dhe proporcionale; për kompetencat vetanake shqyrtimi kufizohet në ligjshmëri.

Kërkesa e AKK-së: Të përcaktohet se organet qendrore nuk japin pëlqim paraprak për vendimet mbi pronën komunale dhe se kontrolli i tyre kufizohet në ligjshmëri, sipas procedurës ligjore.

Formulimi i propozuar: “Mbikëqyrja e vendimeve komunale lidhur me pronën komunale kufizohet në shqyrtimin e ligjshmërisë dhe ushtrohet në pajtim me Ligjin për Vetëqeverisjen Lokale.”

9. Të hyrat nga prona komunale t'i takojnë komunës

Projektligji: Projektligji duhet ta qartësojë trajtimin e të hyrave nga qiraja, shitja ose format e tjera të ligjshme të disponimit me pronën komunale.

Baza në Ligjin për Vetëqeverisjen Lokale: Neni 24 i Ligjit për Vetëqeverisjen Lokale përcakton se komunat kanë buxhetet dhe financat e tyre për financimin e kompetencave.

Kërkesa e AKK-së: Të përcaktohet se të hyrat nga prona komunale janë të hyra vetanake të komunës dhe përdoren për ushtrimin e kompetencave të saj.

Formulimi i propozuar: “Të hyrat e realizuara nga dhënia me qira, shitja ose disponimi tjetër i ligjshëm me pronën komunale janë të hyra të komunës.”

III. Përmbledhje e kërkesave prioritare

- Njësitë e vetëqeverisjes lokale të njihen shprehimisht si pronare të pronës komunale.
- Të hiqet koncepti sipas të cilit Republika e Kosovës është pronare e vetme e tërë pronës publike.
- Kuvendi i Komunës të ruajë vendimmarrjen për bartjen, këmbimin dhe dhënien me qira të pronës komunale.
- Prona e krijuar me mjete komunale të regjistrohet në emër të komunës.
- Regjistri unik qendror të ketë karakter koordinues dhe të mos e zëvendësojë regjistrin komunal.
- Zbatimi i ligjit të mos kufizojë kompetencat vetanake për zhvillimin ekonomik lokal, planifikimin dhe shfrytëzimin e tokës.
- Mbikëqyrja qendrore mbi vendimet për pronën komunale të kufizohet në kontrollin e ligjshmërisë.
- Të hyrat nga prona komunale të jenë të hyra të komunës.

IV. Përfundim

AKK kërkon që Projektligji të rishikohet në mënyrë që të ruajë pronësinë komunale dhe të harmonizohet plotësisht me statusin juridik, të drejtat pronësore, kompetencat vetanake dhe parimin e subsidiaritetit të përcaktuara me Ligjin për Vetëqeverisjen Lokale. Komuna nuk duhet të reduktohet nga pronare në shfrytëzuese ose administruese të pronës së saj.

Me nderime

Agim Aliu

Kryetar i AKK-së